

Beïnvloeding college-onderhandelingen

3 maart verkiezingen

's Avonds vindt de uitslagenavond plaats op het Stadhuis. Dit is een goede gelegenheid om te achterhalen wie met elkaar in onderhandeling zal treden. De meeste gemeenten maken van de uitslagenavond een publieksevenement. U kunt deze avond bezoeken en in contact komen met de voor u relevante volksvertegenwoordigers.

4 maart uitslag bekend

De grootste partij krijgt doorgaans het initiatief tot de formatie. Lijsttrekker wordt de onderhandelaar (vaak met de voorzitter van de partijafdeling). De gemiddelde onderhandelingen duren circa 3 tot 4 weken. Vaak heeft er voorafgaand aan de verkiezingen al een informeel voortraject plaatsgevonden waarbij partijen bij elkaar de mogelijkheid van samen besturen afgetast/gepolst hebben.

Hoe verlopen de onderhandelingen?

De partij met het initiatief (meestal de grootste partij)nodigt de lijsttrekkers van overige partijen uit (het strategisch overleg). Dat kan plaatsvinden met alle partijen of met een selectie. In dat overleg wordt de bereidheid voor samenwerking in een College verkend. Daarna vindt vaak een inhoudelijke verkenning op hoofdlijnen plaats vanuit de vraag welke inhoudelijke punten partijen graag in een Collegeprogramma opgenomen zien. Kernvragen voor de onderhandelaars van de verschillende partijen zijn:

Met welke andere partijen kan ik het meest van mijn eigen programmapunten realiseren in een Collegeprogramma.

Welke werkbare coalities zijn er mogelijk? Werkbaar betekent dat er zowel getalsmatig (meerderheid plus 1) maar ook inhoudelijk en in vertrouwen kan worden samengewerkt.

In dit eerste aftastende gesprek komen dus *breek- en speerpunten* aan de orde en over welke onderwerpen valt te onderhandelen.

Volgende stap is met een aantal partijen inhoudelijk verder te onderhandelen. Deze fase leidt doorgaans tot een nieuw College dat op basis van een Collegeprogramma vier jaar de gemeente, in samenwerking met de Gemeenteraad, 'regeert'. De Raad controleert en het College voert haar Collegeprogramma uit.

☑ Eerste moment van beïnvloeding

Een dag na de uitslag kan een felicitatiebrief aan grootste partij gestuurd worden (maximaal 1 A4), waarin ook een aantal speerpunten van het bedrijfsleven wordt genoemd. Ditzelfde geldt voor de partijen dit gewonnen hebben. Aan verliezende partijen kan een brief gestuurd waarin kort wordt ingegaan op de uitslag en bij wie vervolgens ook de belangrijkste speerpunten onder de aandacht worden gebracht. Let op: de verliezers kunnen op een later moment aan de onderhandelingstafel worden uitgenodigd. Zij zijn dan nodig om bijvoorbeeld getalsmatig tot een werkbaar College te komen.

Bijlagen: model felicitatiebrief + keuzelijst met mogelijke speerpunten

De onderhandelingen met beoogd Collegepartijen zijn inmiddels gaande.

Tweede moment van beïnvloeding

Probeer te achterhalen wie de economische paragraaf voor het Collegeprogramma schrijft. Dit kan door de lokale voorzitter of secretaris van een politieke partij - die meeonderhandelt - te bellen of desnoods te mailen. Via de website van lokale partijen kunnen contactgegevens achterhaald worden. Een afspraak met de auteur van de economische paragraaf (of fractieleider van onderhandelingspartij) is ideaal. Lukt dit niet, dan is een goede tweede optie het voeren van gesprekken met de woordvoerders economie van de onderhandelende partijen (dit zijn de nieuwe gemeenteraadsleden voor de betreffende partij). Voor fractieleiders behoort economie meestal niet tot de speerpunten. Komen deze afspraken moeizaam tot stand, is het raadzaam een brief met de belangrijkste standpunten aan de woordvoerders economie te sturen van de onderhandelende partijen (*ter stimulering van de economische vitaliteit van de gemeente*).

Bijlage: modelbrief aan woordvoerders economie

Derde beïnvloedingsmoment

Het concept-Collegeprogramma wordt vaak ter instemming voorgelegd aan de partijleden van de partijen die het College gaan vormen. Dit is een moment voor ondernemers die lid zijn van een lokale partij om amendementen in te dienen, met als doel om alsnog een economisch speerpunt toe te voegen aan het programma. Hoe dit moet leest u op de website van uw lokale politieke partij. Bent u niet lid van een partij probeer dan via een bevriende relatie uw stem te laten horen.

Vierde beïnvloedingsmoment

Wanneer wethouders en raadsleden geïnstalleerd zijn, is het ook bekend wie welke portefeuille krijgt. Dit is een goed moment om een *meet & greet* te organiseren voor relevante raadsleden (o.m. fractieleiders, woordvoerders RO, woordvoerders EZ).